

4

HDBMB

40th Anniversary

HDBMB

Hrvatsko društvo za biokemiju
i molekularnu biologiju

Croatian Society of Biochemistry
and Molecular Biology

1976. - 2016.

Impressum

40. obljetnica Hrvatskog društva za biokemiju i molekularnu biologiju 1976.-2016.

The 40th Anniversary of the Croatian Society of Biochemistry and Molecular Biology 1976 - 2016

Izdavač / Publisher:

Hrvatsko društvo za biokemiju i molekularnu biologiju
Croatian Society of Biochemistry and Molecular Biology

Urednice / Editors:

Zrinka Kovarik
Jerka Dumić
Maja Katalinić

Autorice / Authors:

Zrinka Kovarik
Jerka Dumić
Jadranka Varljen

Lektor za engleski jezik / English editor:

Makso Herman

Grafičko oblikovanje i tisak / Graphic design and print:

Grafokor, Zagreb

Naklada / Edition:

500 primjeraka / 500 copies

Tisak knjige financijski je potpomogla
Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

The publication of the book was financially supported by the
Foundation of the Croatian Academy of Sciences and Arts.

ISBN:

978-953-95551-6-8

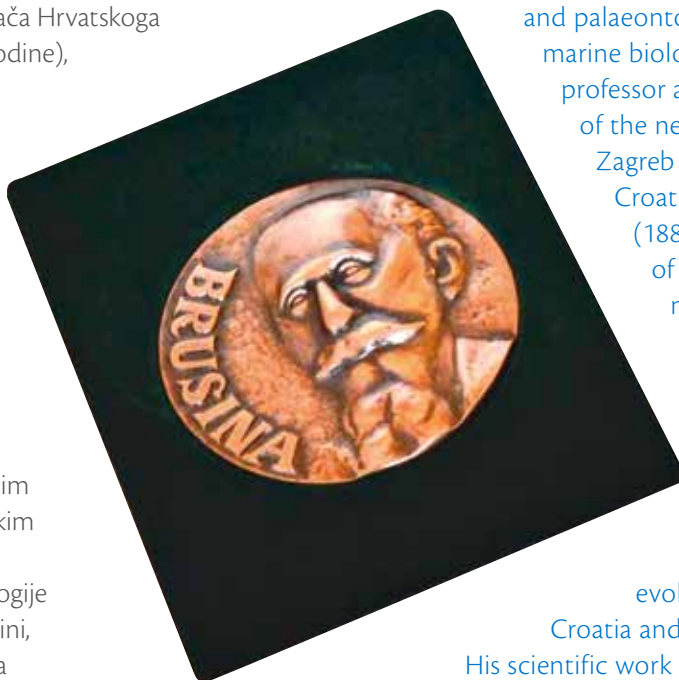
Medalja Spiridon Brusina

Zrinka Kovarik

Predsjednica HDBMB (2013. – 2017.)

Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada

Spiridon Brusina (Zadar, 1845. – Zagreb, 1908.) jedan je od najpoznatijih hrvatskih prirodoslovaca 19. stoljeća. Bio je prvi profesor zoologije na Zagrebačkom sveučilištu (1876.-1901.), inicijator i jedan od osnivača Hrvatskoga prirodoslovnog društva (1885. godine), pokretač i prvi urednik njegova *Glasnika*, danas časopisa *Periodicum biologorum* te utemeljitelj i velikim dijelom tvorac bogate i vrlo vrijedne knjižnice i kolekcije današnjega Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja. Svojim organizatorskim sposobnostima uvelike je pridonio razvoju bioloških znanosti u Hrvatskoj i njihovo etabliranje u svijetu. Svojim stručnim i znanstveno-istraživačkim radom u području ornitologije, ihtiologije, malakologije i mamalogije stekao je velike zasluge u domovini, a svojim temeljitim istraživanjima faune neogenskih mekušaca Hrvatske i jugoistočne Europe postao je poznat i priznat u svijetu.

Spiridion Brusina Medal

Zrinka Kovarik

President of HDBMB (2013 – 2017)

Institute for Medical Research and Occupational Health

Prof Spiridon Brusina (Zadar, 1845 – Zagreb, 1908) is one of the most distinguished Croatian 19th century scientists, an outstanding zoologist and palaeontologist and father of Croatian marine biology. He was the first university professor at the Department of Zoology of the newly-established University of Zagreb (1876-1901), founder of the Croatian Society of Natural Sciences (1885) and initiator and first editor of its journal *Glasnik* (presently named *Periodicum biologorum*), and founder and largely the designer of the rich and extremely valuable library and collection of today's Croatian Natural History Museum. Prof Brusina contributed greatly to the evolution of biological sciences in Croatia and their promotion worldwide. His scientific work in the field of ornithology, ichthyology, molluscology and mammalogy in Croatia and southeast Europe led to recognition and acceptance from all over the world.

Od 1997. godine u spomen svog osnivača, Hrvatsko prirodoslovno društvo dodjeljuje *Medalju Spiridion Brusina* istaknutom stranom ili hrvatskom znanstveniku sa stalnim boravištem u inozemstvu, koji je svojim radom pomagao hrvatsko prirodoslovlje, bilo suradnjom s hrvatskim znanstvenicima, bilo da je znanstveno djelovao u Hrvatskoj ili da je hrvatsku znanost promovirao u svijetu. Medalja je akademski rad kipara Ratka Petrića, izrađena u bronci. Do sada ju je primilo osamnaest znanstvenika iz različitih područja prirodoslovlja.

Na zajednički prijedlog HDBMB-a, Hrvatskog biološkog društva, Hrvatskog genetičkog društva i Hrvatskog mikroskopijskog društva, 2002. godine *Medalju Spiridion Brusina* dobio je prof. Rudolf K. Zahn s njemačkog Sveučilišta Johannes Gutenberg u Mainzu u znak zahvalnosti za dugogodišnju stručnu i materijalnu pomoć kojom je podupirao znanstvenike Instituta Ruđer Bošković u Rovinju u istraživanju života u Jadranskom moru. Medalja mu je uručena na 1st *Croatian Congress on Molecular Life Sciences* održanom u Opatiji 2002. godine, na kojem je prof. Zahn održao prigodno predavanje *DNA alterations under stress and in the course of aging*.

Godine 2014., na poticaj HDBMB-a i uz podršku Hrvatskog biološkog društva i Hrvatskog genetičkog društva, Medalja je dodijeljena prof. Enricu Schleiffu s njemačkog Sveučilišta Johann Wolfgang Goethe u Frankfurtu. Njegovo vrhunsko znanstveno istraživanje usmjereno je u proučavanje procesa unosa proteina preko membranske ovojnice plastida i biogeneze molekula RNA. Jedan je od ponajboljih njemačkih znanstvenika mlađe generacije, a do sada je poučavao niz mladih hrvatskih znanstvenika koji su se vratili u Hrvatsku i ovdje nastavili svoje karijere. Gotovo trećina njegove publicistike u prestižnim znanstvenim časopisima objavljena je u suradnji s hrvatskim znanstvenicima. Postao je veliki prijatelj Hrvatske koji u svoj laboratorij i dalje prihvaća naše znanstvenike, a svojom stručnošću i ugledom u znanstvenom svijetu pomaže

In memory of its founder, the Croatian Society of Natural Sciences established the Spiridion Brusina Medal, which is awarded annually to distinguished foreign scientists who promote and support Croatian science and scientists. The Medal is an art work in bronze designed by sculptor Ratko Petrić. Eighteen scientists have received the award thus far.

Following a joint nomination by the HDBMB, Croatian Biological Society, Croatian Genetic Society and Croatian Microscopy Society, in 2002 the award was given to Prof Rudolf K. Zahn from the Johannes Gutenberg University Mainz as appreciation for a long term collaboration and the help he presented to scientists from the Ruđer Bošković Institute in Rovinj within Adriatic sea life research. The medal was awarded at the 1st Croatian Congress on Molecular Life Sciences in Opatija 2002, where he held a lecture entitled *DNA alterations under stress and in the course of aging*.

Following nomination by the HDBMB, the Croatian Society of Natural Sciences awarded the Spiridion Brusina Medal for 2014 to Prof Enrico Schleiff from the Buchmann Institute of Molecular Life Sciences, Goethe University, Frankfurt am Main, Germany. His research group studies the processes of protein intake via plastid membranes and RNA biogenesis. Prof Schleiff is one of the most successful young German scientists and has mentored many Croatian scientists, who then returned to Croatia to continue their careers. Almost a third of his publications in prestigious international journals were authored in cooperation with young researchers from Croatia. This has made him a true friend of Croatian science. The memorial lecture delivered by Prof Enrico Schleiff was included into the programme of the HDBMB2014 Congress in Zadar.

The recipient of the Spiridion Brusina Medal for 2016 is Prof Zoran Radić from the Skaggs School of Pharmacy

razvoj hrvatskog prirodoslovlja. Prof. Schleiff je *Medalju Spiridion Brusina 2014*. primio s velikim zadovoljstvom u Zadru – rodnom gradu prof. Spiridiona Brusine u sklopu kongresa HDBMB2014. Tom je prilikom održao plenarno predavanje u kojem je iznio svoja najnovija istraživanja na proteinima i njihovom prijenosu kroz membrane u biljkama, a potom je napisao i znanstveni članak za hrvatski znanstveni časopis *Periodicum biologorum*.

Na prijedlog HDBMB-a, ovogodišnji dobitnik *Medalje Spiridion Brusina 2016* je prof. Zoran Radić sa *Skaggs School of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences*, Sveučilište u San Diegu, SAD. Prof. Radić je aktivni član HDBMB-a, predavač na Sveučilišnom doktorskom studiju Kemije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te dugogodišnji partner istraživačke grupe sa Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb. Tijekom svoje uspješne znanstvene karijere, koju je započeo kao diplomand dr. Else Reiner, bavi se istraživanjem enzimске kinetike posebice interakcijama kolinesteraza s raznim ligandima. Gotovo cijelo vrijeme, otkada radi u San Diegu, surađuje s hrvatskim znanstvenicima i tako ostavlja trajan trag u njihovim karijerama. Svojom stručnošću i ugledom u znanstvenom svijetu potpomaže razvoj hrvatske biokemije i molekulskih bioznanosti i aktivno je promovira. Uručenje *Medalje* upriličeno je na Svečanom obilježavanju 40. obljetnice HDBMB-a, 28. listopada 2016. godine u Zagrebu. Tada je prof. Radić održao inspirativno predavanje naslova *Alosterija u kolinesteraza: 50 godina jedne dobre pretpostavke i 25 godina od njene prve potvrde*. Posebnost ovog predavanja bila je trodimenzionalna projekcija kristalnih struktura kolinestaraza i njihovih interakcija s ligandima.

Prof. Zoran Radić je prvi Zadraniin kojemu je dodijeljena *Medalja Spiridion Brusina*.

and *Pharmaceutical Sciences*, University of California at San Diego. Prof Radić is a graduate of the University of Zagreb in Croatia, where he first started his research into acetylcholinesterase reaction kinetics under the mentorship of the esteemed Dr Elsa Reiner. Prof Radić is an active member of the HDBMB, teaches at the Doctoral Studies in Chemistry at the University of Zagreb and continuously works alongside researchers from the Institute for Medical Research and Occupational Health in Zagreb. His expertise and reputation has helped the development of Croatian biomolecular sciences in general as well as worked in favour of their promotion. The Medal was awarded at the official ceremony to mark the 40th anniversary of the HDBMB in Zagreb (28 Oct 2016), when Prof Radić gave an inspiring 3D lecture entitled *50 years of allosteric hypothesis in cholinesterases, 25 years of its proof*.

It is interesting to mention that Prof Zoran Radić is the first awardee of the Medal from Zadar, the hometown of Prof Spiridion Brusina.